

SLOVENSKI SPLOŠNI IN TERMINOLOŠKI SLOVARJI: ZA KOGA?

Nataša Logar Berginc

Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

UDK 811.163.6'374.26

V prispevku obravnavamo nujnost po večjem upoštevanju potreb naslovnikov in uporabnikov pri pripravi splošnih ter terminoloških slovarjev. Več pozornosti posvečamo različnim profilom naslovnikov terminoloških slovarjev, pri čemer se pri slovenskih slovarjih izkaže, da so predvsem namenjeni področnim strokovnjakom, ne pa npr. prevajalcem ali strokovno nepoučenim.

slovar, terminološki slovar, naslovník slovarja, uporabnik slovarja

The article discusses how necessary it is to take into account the needs of intended and potential users during the production of general and terminological dictionaries. Different terminological dictionary user profiles are presented and an analysis of Slovene dictionaries shows that they mainly aim to satisfy the needs of domain experts and not translators or laypersons.

dictionary, terminological dictionary, intended dictionary user, potential dictionary user

1 Uvod: naslovníki v vrstah in zasnovi slovarjev

Obstaja več vrst slovarjev in več meril za njihovo razvrščanje. Če pustimo ob strani dvo- in večjezične, so enojezični slovarji lahko splošni, sinonimni, terminološki, slovarji tujk itn. – pač glede na jezikovne pojave, ki so v izhodišču in središču njihovega opisno(-normativnega) prikaza. Slovarji so dalje različni po elementih geselskega članka (prim. Gjurin 1986) ali po obsegu. Tudi načelo urejenosti gesel členi slovarje vsaj na dvoje: slovarje, ki so urejeni po abecedi (ali obrnjeni abecedi pri odzadnjih slovarjih), in slovarje (tezavre), ki so urejeni po pojmu, dalje pa imamo za slovenščino veliko več slovarjev, ki temeljijo na

semaziološkem vidiku, in manj slovarjev, ki imajo v podstavi onomaziološko načelo, tj. slikovnih slovarjev. Tudi če bi na ta način še nadaljevali (pri čemer posamezne slovarje lahko opišemo z več naštetimi kategorijami), bomo na vidik naslovníka slovarja največkrat naleteli le posredno, neposredno pa precej manjkrat, npr. ko gre za njegovo starost – ko se torej otroški ali šolski slovarji ločijo od vseh ostalih, ali ko gre za naslovníkovo znanje jezika (slovarji za rojene govorce in tiste, ki se jezika učijo). Da morajo sicer imeti profil naslovníka v mislih že pripravljavci zasnove slovarja, nato pa je z njim tesno prepleten celotni redakcijski postopek, ni dvoma.¹ Naj navedemo le en primer: v zasnovi enozvezkovnega

1 Z *naslovníkom slovarja* imamo v mislih skupino ljudi, ki jim je slovar izrecno namenjen (angl. *intended user*; npr. Nielsen 1994: 7, Bergenholtz, Nielsen 2006: 285), v nadaljevanju pa bomo uporabljali še poimenovanje *uporabnik slovarja* (angl. *potential user*), ki pomeni širšo skupino ljudi, saj vključuje tudi tiste, ki po slovarju posežejo zgolj naključno ali le enkrat. Kadar ne bo šlo izrecno za naslovníke slovarjev, kot jih razumejo avtorji slovarja in so določeni v slovarski zasnovi, bomo uporabljali izraz *uporabnik slovarja*.

razlagalnega slovarja sodobnega slovenskega knjižnega jezika (ki sicer ni bil nikoli uresničen) je bil naslovník opredeljen na naslednji način (Müller 1993: 352):

Slovenski razlagalni slovar je namenjen vsem Slovencem, zlasti pa srednješolcem in študentom in vplivnim oblikovalcem knjižnega jezika: novinarjem, pisateljem ter javnim govornikom. Zato mora vsebovati besedje, ki ga naslovníki uporabljajo oz. s katerim prihajajo v stik, seveda ob upoštevanju pogostosti: redko besedje sodi v posebne, ne v splošni slovar.

2 Študije in metode: naslovníki in uporabniki splošnih slovarjev

Béjoint (2000: 140–141) ter Yong in Peng (2007: 28) poročajo, da je postalo proučevanje potreb uporabnikov splošnih slovarjev aktualno šele v 80. letih 20. stol., medtem ko so bile prve take študije izvedene že v 60. letih. Do danes jih je bilo za angleščino narejenih že veliko, prevladujejo pa v dvojezični leksikografiji (npr. Atkins, Varantola 1998). Njihov namen je izvedeti (Béjoint 2000: 141), v katerih situacijah imajo uporabniki slovarjev potrebo, da posežejo po slovarjih; kdaj in zakaj raje pogledajo v slovar, kot pridobijo informacijo iz katerega drugega vira; katere leksikografske enote in katere informacije jih v slovarjih najbolj zanimajo; katere informacije iščejo v slovarjih najmanjkrat; katerih jezikovnih potreb slovarji ne zadovoljijo ipd. Pri dvojezičnih terminoloških slovarjih pa npr. še to, kateri jezik je njihov materni; kako dobro znajo tuji jezik; koliko obvladajo področje v maternem in tujem jeziku (Bergenzoltz, Nielsen 2006: 285, 286–287).

Medtem ko so v 80. letih pri raziskovanju potreb uporabnikov prevladovali vprašalniki (Tono 2003: 399, Béjoint 2000: 141), sta se v 90. letih tudi zaradi kritik dialektologov in pod vplivom zanimanja za bolj empirične raziskave učinkov rabe slovarjev na usvajanje besedišča začela bolj pogosto uporabljati strukturirani ali

polstrukturirani intervju in opazovanje z udeležbo (Béjoint 2000: 148, Tono 2003: 399, 402–404). Najbolj preprost način oblikovanja profila naslovníka načrtovanega slovarja je sicer predhodni premislek (lahko v obliki možganske nevihte), ki ga opravijo avtorji slovarja sami ali s sodelovanjem omejenega števila predvidenih uporabnikov. Po Nielsnu (1994: 13) je slabost te metode selektivnost, približnost, naključnost ter osnovanost na predvidevanjih in zgolj predstavi o tem, kaj bodo potrebovali uporabniki v prihodnjih namišljenih situacijah. Druga možnost je vprašalnik, s katerim dobimo informacije od uporabnikov samih, ključno pa je seveda, da je metodološko ustrezno pripravljen in izveden. Kot tretjo metodo Nielsen (1994: 20) priporoča metodo zapisa o rabi slovarja, pri kateri gre za uporabnikov opis posameznih korakov in rezultatov, ki jih je dobil, ko je uporabil enega ali več slovarjev, da bi rešil jezikovni problem. Na ta način se že bolj približamo opazovanju uporabnika v realni situaciji, čeprav je sprotno zapisovanje korakov v tem procesu umeten element. Metoda ima poleg zamudnosti to slabost, da je zahtevna za interpretacijo. Od drugih metod proučevanja potreb uporabnikov slovarjev Tono (2003: 405–410; 1997) na kratko opisuje še metodo, v katero so kot odvisne spremenljivke vključeni tudi spol, izobrazba, socialno-ekonomski status, bralne in pisne spretnosti, raven obvladovanja besedišča, učno okolje ipd., ter različne vrste eksperimentov, npr. eksperiment, v katerem imamo dve skupini, od katerih ima ena za rešitev jezikovnih nalog na voljo slovarje, druga pa ne.

Pri nas obširnejših empiričnih študij uporabnikov terminoloških slovarjev z javno objavljenimi rezultati do zdaj še ni bilo. Kot uvod v razmišljanje bomo zato vzeli raziskavo *Jezikovni viri pri jezikovnem pouku slovenščine v osnovni in srednji šoli* (Stabej idr. 2008), ki je opazovala šolsko rabo in uporabnost splošnih slovenskih slovarskih priročnikov: SSKJ-ja, slovarskega dela Slovenskega pravopisa 2001,

slovarjev tujk idr. ter korpusov slovenščine.² Ena od ugotovitev raziskave (Stabej idr. 2008: 47, 49) je bila npr. ta, da so učitelji slovenščine v slovenskih osnovnih in srednjih šolah v 73 % zadovoljni s ponudbo enojezičnih slovarjev slovenščine, le 20 % pa jih ni zadovoljnih (ostali niso podali odgovora), kar pa je še bolj zanimivo, je to, da v povsem enako visokem deležu ocenjujejo (sicer akademski) SSKJ kot primeren (73 %) za šolsko populacijo, medtem ko ga kot neprimerne ocenjuje enakih 20 % anketiranih (SSKJ sicer že v zasnovi ni bil zamišljen kot specialen šolski priročnik). Strinjamo se s komentarjem avtorjev raziskave (49–50), da so ti deleži povezani z dejstvom, da »kakšne prave alternativne možnosti za SSKJ trenutno v slovenskem prostoru ni«, da učitelji niso ne posebej usposobljeni ne navaženi kritično vrednotiti temeljne jezikovne priročnike za slovenščino, »zato jim zelo zupajo in jih cenijo, nekateri jih vidijo celo kot neke vrste simbolno, obrambno jamstvo kvalitete slovenščine«, hkrati pa niso usposobljeni za preverjanje sodobnega besedišča slovenščine po novejših poteh, zlasti v korpusih. Po drugi strani pa je 75 % učencev in 83 % dijakov priznalo, da SSKJ-ja ne uporabljajo (prav tam: 91). Raziskava tako vsaj pri delu učiteljev slovenščine (ki jih lahko štejemo med profesionalne uporabnike SSKJ-ja) kaže še tradicionalno razumevanje slovarjev kot jezikovne avtoritete in vrednote, zaradi česar je pomembno, da slovar imam, tudi če vanj ne pogledam. Ne gre sicer za slovensko posebnost (prim. npr. Quirkovo razpravo o družbenem vplivu slovarjev v Veliki Britaniji iz leta 1973 ali isto ugotovitev v novejšem času, zapisano kot samoumevno dejstvo npr. pri Béjoint 2000: 150 ter Yong, Peng 2007: 28), vendar ocenjujemo, da je tako mnenje v slovenskem

prostoru še v večji meri prisotno v širši, jezikoslovno laični skupnosti, zato je toliko bolj pomembno opozoriti, da bi tako razumevanje temeljnih slovarskih priročnikov morali v prihodnje preseči v celoti vsaj avtorji slovarjev sami – in to med drugim tudi na ta način, da bi ob pripravi na nov slovar slovenskega jezika (npr. Perdih 2009) z empiričnimi študijami dali *različnim* uporabnikom možnost sooblikovanja končnega izdelka in tako dobili realnejši profil slovarskega naslovnika.³ Enako seveda tudi avtorji terminoloških in drugih slovarjev.

3 Terminološki slovarji: profili naslovnikov 3.1

Za izhodišče bomo vzeli misel iz Meyer, Mackintosh (1996: 260):

Terminološki slovarji so z vidika naslovnikov lahko zelo različni. Naslovniki terminoloških slovarjev običajno sodijo v eno od treh kategorij: (1) strokovnjaki iz jezikoslovja (npr. prevajalci, lektorji /.../); (2) področni strokovnjaki ali študenti obravnavanega področja /.../; (3) drugi, ki (poklicno) delujejo na obravnavanem področju (npr. prodajalci, tehniki) ali se za obravnavano področje zanimajo ljubiteljsko. Veliko terminoloških slovarjev (če ne kar večina) skuša zadovoljiti vse tri vrste naslovnikov.

Pri razmišljanju o različnih naslovnikih terminoloških slovarjev lahko potegnemo vzporednico tudi z gradnjo korpusov strokovnih besedil (prim. Logar 2007: 59–60). Enako, kot je pri korpusih pomembno zjetje vseh za namen korpusa potrebnih strokovnih besedilnih vrst (npr. znanstvena monografija, diplomsko delo, osnovnošolski učbenik) in je zato pri tem treba upoštevati različne skupine naslovnikov takih besedil, velja tudi za komunikacijske situacije, v katerih so rabljeni terminološki

2 Izvedena je bila npr. tudi raziskava o uporabi slovarjev angleščine med 70 slovenskimi študenti, ki se učijo tega jezika (prim. Vrbinc, Vrbinc 2004).

3 S poudarkom na *različnih* naslovnikih mislimo predvsem na jezikoslovno laične naslovnike slovarja, saj so imeli pri SSKJ-ju domači in tuji strokovnjaki jezikoslovci možnost podati svojo oceno že vse od Poskusnega snopiča (1964) dalje.

slovarji: po njih posegajo *strokovno neobveščeni/laiki*, (*pol*)*strokovnjaki* in *znanstveniki* (Nielsen 1994: 8–10; Bergholtz, Kaufmann 1997: 101–107).

V slovenskem prostoru je v novejšem času o profilih ljudi, ki jih terminologija poklicno zadeva, pisala Vintar (2003). Prepoznala je *strokovnjake*, *dokumentaliste*, *prevajalce* in *terminologe* (prav tam: 12–15), pri čemer so »načini uporabe terminologije pri teh štirih skupinah zelo različni« (13). Pri tem je izhajala iz ugotovitev raziskave R. Estopá (1999, povz. po Vintar 2002: 83), v kateri so štiri skupine uporabnikov terminologije (*terminologe*, *prevajalce*, *tehnične pisce* in *bibliotekarje*) prosili, naj označijo termine v visoko strokovnem medicinskem besedilu. Rezultat: število označenih terminov se je med skupinami in znotraj njih zelo razlikovalo, delež terminov, ki so jih izbrale vse štiri skupine, pa je bil le 10 %. Poleg tega, da težave povzročajo terminološke variacije ter meja med terminologijo in splošno leksiko, zadrege prinaša tudi razumevanje meje večbesednih terminov. Vintar (2003: 74) tako sklepa še:

*/T*erminološkost besedne zveze */je/* izrazito subjektiven pojem, ki je močno odvisen od uporabnika terminologije. Kar je za terminologa ali dokumentalista zgolj kolokacija, je za prevajalca ali tehničnega pisca termin prav na podlagi kriterija, da gre za edini ustaljeni in sprejemljivi način opisa določenega strokovnega dejstva.

3.2

K zgornjemu sicer neizčrpnemu prikazu razmišljanj o profilih naslovnikov terminoloških priročnikov bomo dodali kratko lastno analizo, za katero smo pogledali v uvodna besedila desetih naključno izbranih slovenskih terminoloških slovarjev. Tak poskus je mogoče šteti le

za začetek možne obširnejše prihodnje študije naslovnikov in uporabnikov slovenskih terminoloških slovarjev ter podatkovnih zbirk, po kriva pa le en vidik (seveda niti tega ne v celoti), tj. način, kako so naslovnika svojih slovarjev razumeli avtorji slovarja in kako je posledično to razumevanje vodilo zasnovano ter redakcijsko delo. Izrecen opis smo našli v petih uvodih.⁴

Statistični terminološki slovar (2001: 3):

Pričujoča slovarska predstavitev statističnega strokovnega izrazja je prikaz tega izrazja v obsegu, v katerem se uporablja na dodiplomskem in podiplomskem študiju v slovenskem prostoru.

Slovar socialno alkohološkega izrazja (2001: 5):

Slovar socialno alkohološkega izrazja je bil dobro sprejet v strokovni javnosti. Posebno je koristil študentom socialnega dela pri predmetu zasvojenosti v drugem in četrtem letniku, njihove študijske potrebe so bile razlog za zelo razširjeno in dopolnjeno drugo izdajo leta 1999, in prav tako za tretjo.

Slovenski medicinski slovar (2002: IX):

Namen Slovenskega medicinskega slovarja (SmedS) je dati uporabnikom navodila za pravilno pisavo, izgovarjavo in pregibanje, kratko razlago ter pojasnilo o uporabnosti najpogostejših biomedicinskih strokovnih izrazov (terminov), ki jih uporabljajo naši medicinski strokovnjaki za sporazumevanje med seboj in s kolegi na tujem, pa tudi z nestrokovnjaki, zlasti pacienti. */.../* SmedS vsebuje strokovne izraze, katerih večino spozna naš današnji študent medicine med dodiplomskim študijem. Ne zajema vseh specialističnih izrazov, ker naj bi jih zajemali specializirani slovarji.

Geografski terminološki slovar (2005: 12):

V slovarju je pomensko in jezikovno predstavljenih 8922 geografskih poimenovanj, ki se

⁴ Ostali slovarji, v katerih naslovnik v uvodu ni omenjen, so bili: Veterinarski terminološki slovar: A–B (1998), Islovar (2001–), Telekomunikacijske storitve (2004), Gemološki terminološki slovar (2005) in Čebelarški terminološki slovar (2008).

uporabljajo v različnih vejah naravne in družbene geografije, zato bo brez dvoma nepogrešljiv pripomoček za vse geografe, ki delajo na znanstvenoraziskovalnem področju, pri prostorskem načrtovanju, za študente geografije, dijake in učitelje pri pouku geografije in seveda za številne druge strokovne skupine, ki pri svojem delu potrebujejo strokovno natančne razlage geografskih pojavov, procesov in pokrajinskih sestavin.

Geološki terminološki slovar (2006: 8):

Slovar zajema izrazje, ki naj bi ga poznal absolvent študija geologije, zato ozkih strokovnih področij v njem ni. Sestavljali smo ga v želji, da bi postal nepogrešljiv pripomoček pri študiju geologije, pisanju strokovnih in poljudnih člankov.

Ugotovimo lahko, da so naslovniki v predstavljenih petih slovarjih prekrivni z drugo skupino, ki smo jo navedli po Meyer, Mackintosh (gl. Tabela 1 spodaj) – oz. (po Vintar) s skupino strokovnjakov –, dva od slovarjev navajata tudi tretjo, tj. najširšo skupino, medtem ko niso nikjer omenjeni strokovnjaki z jezikoslovnega področja (npr. prevajalci).

Če iz tega vzorca previdno sklepamo na splošno, lahko za slovenske terminološke slo-

varje ugotovimo, da se pišejo predvsem za ljudi, ki imajo vsaj diplomu področja, s katerega so v slovar zajeti termini (oz. so na poti k njeni pridobitvi), torej za strokovno poučene, za ljudi, ki stroko poznajo, so po njej razgledani, lahko pa v njej celo ustvarjajo novo znanje.⁵ Širši nabor uporabnikov bi gotovo dobili, če bi pregledali še oglasne predstavitve slovarjev ali prijave na razpise za sofinanciranje, vendar imajo ta mesta drug namen, ki presega okvir slovarske zasnove.

4 Prihodnji terminološki slovarji in podatkovne zbirke: še bolj po meri naslovnikov

Izid terminoloških slovarjev zlasti s strani jezikoslovno laičnih govorcev slovenščine pogosto spremljajo ocene v smislu: »K tej jedrnat predstavitvi Slovarja /≠ Vojaškega slovarja/ je takoj potrebno dodati pohvalno priznanje ogromnemu delu in naporom /.../ uredniškega odbora oziroma skupine, ki je Slovar sestavila« (Švajncer 2002: 100); in v smislu: »Če se ne bi lotili izdelave Planinskega terminološkega slovarja, bi ne tvegali samo, da bi

Skupine naslovnikov terminoloških slovarjev po Meyer, Mackintosh (1996: 260)	Statistični terminološki slovar	Slovar socialno alkoholnega izrazja	Slovenski medicinski slovar	Geografski terminološki slovar	Geološki terminološki slovar
Jezikoslovci					
Področni strok. // študent	✓ // ✓	// ✓	✓ // ✓	✓ // ✓	✓ // ✓
Drugi			✓	✓	

Tabela 1: Naslovniki petih slovenskih terminoloških slovarjev glede na navedbe v uvodu.

- 5 Prim. ločitev *znanstvenosti* in *strokovnosti* ter *znanstvenika* in *strokovnjaka* pri Verovnik (2001: 12):
- *strokovnost* je (pridobljena) izobraženost, razgledanost po stroki; *strokovnjak* je človek, ki stroko (dobro) obvlada, se spozna nanjo, je torej poznavalec, ni pa tvorec novega znanja;
 - *znanstvenost* je zmožnost metodično razvidnega in sistematičnega izpeljevanja, urejanja dokazljivih spoznanj; *znanstvenik* je človek, ki se ukvarja z nanostjo, za razliko od strokovnjaka tudi raziskuje, ustvarja novo znanje.

del bogatega izrazja šel v pozabo, ampak bi s tem omogočili hitrejšo topljenje narodove identitete« (Zupet 2004: 293). Tako gledanje je po eni strani priznanje terminografskega dela, ki je zahtevno, pri klasičnem načinu dela tudi dolgotrajno, po drugi strani pa gre za odsev značilnega razumevanja slovenskega jezika kot vrednote s strani jezikovne skupnosti pri nas – posledično je tako v obojem že kar privzet tudi poklon jezikoslovcem leksikografom kot soudeležencem pri pripravi izdelka. Leksikografi so tudi v preteklosti vedno imeli vsaj predstavo naslovnika svojega slovarja, vendar pa je v zadnjih desetletjih tuja leksikografija, zlasti dvojezična angleška, naslovnike in uporabnike slovarjev še bolj postavila v izhodišče svojega dela ter začela med njimi izvajati različne empirične študije, s katerimi prihaja do podatkov o razlogih za uporabo slovarjev, pogostosti uporabe, načinu iskanja podatkov ali celo splošnem vtisu o njegovem videzu ipd. V slovenski leksikografiji in terminografiji tovrstnih podatkov skoraj ni, za še boljše prihodnje slovarje in leksikalne (ter znotraj njih terminološke) podatkovne zbirke pa bi jih bilo mogoče in smiselno zbrati na dva načina: (a) tako, da bi od naslovnikov in uporabnikov vsaj z vprašalniki pridobili evalvacijo že obstoječih slovarjev, in (b) tako, da bi pri načrtovanih novih slovarjih o razlogih za uporabo slovarjev in situacijah, v katerih slovar uporabljajo oz. bi ga uporabili, naslovnike vprašali še pred dokončnim oblikovanjem zasnove ter celo v nadaljevanju po zaključku posameznih redakcijskih faz. Če je slovar dostopen na internetu, je k naštetemu treba prišteti vsaj še zadovoljstvo z možnostmi iskanja, zahtevnostjo vmesnika in kompleksnostjo hiperpovezav, pri spletno nastajajočem slovarju pa so možnosti sprotnega vključevanja uporabnikov še toliko večje (prim. za *Islovar* prispevka Puc 2001 ter Turk, Jaklič 2001). Tako bi bilo npr. o petih v točki 3.2 ogledanih slovarjih zanimivo izvedeti

že to, ali po njih zares posegajo predvsem področni strokovnjaki (oz. ali ti to sploh počnejo), gre zares za nepogrešljive pripomočke za študente in ali eni in drugi v njih vendarle ne pogrešajo bolj specializiranih terminov. Študija bi lahko hkrati pokazala,⁶ da v te slovarje večkrat, kot so si mislili snovalci, pogledajo prevajalci in lektorji ali pa tisti, ki jih področje zanima ljubiteljsko, pa morda v slovarju ne najdejo iskane informacije, zaradi česar je bil izid slovarja deloma zamujena priložnost.

Predstavili smo več vrst naslovnikov terminoloških slovarjev, za katere bi bilo idealno terminološke informacije v terminološke slovarje in podatkovne zbirke zajeti različno tako po načinu kot po obsegu. Za slovenske terminološke slovarje take specializacije ni pričakovati – kakor ugotavljata Meyer in Mackintosh tudi za tuje slovarje, ki da večinoma zadovoljujejo potrebe kar vseh skupin naslovnikov –, zato je treba zasnovo oblikovati tako, da bodo vključene informacije čim bolj celovite za vse (npr. tako, da so v geselskem članku tudi kolokacije, primeri rabe, ne preveč specializirane razlage, prevodi v vsaj en tuji jezik, da so navedene vse sopomenke z normativno usmeritvijo ipd.). Predvsem pa je treba naslovnike in uporabnike slovarjev o vsem tem tudi kaj vprašati.

Literatura

- ATKINS, Sue, VARANTOLA, Krista, 1998: *Language Learners Using Dictionaries: The Final Report on the EURALEX/AILA Research Project on Dictionary Use*. Atkins, Sue (ur.): *Using Dictionaries: Studies of Dictionary Use by Language Learners and Translators*. Tübingen: Niemeyer. 21–81.
- BÉJOINT, Henri, 2000: *Modern Lexicography: An Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- BERGENHOLTZ, Henning, KAUFMANN, Uwe, 1997: *Terminography and Lexicography: a Critical Survey of Dictionaries from a Single Specialised Field*. *Journal of Linguistics* 18. 91–125.
- BERGENHOLTZ, Henning, NIELSEN, Sandro, 2006: *Subject-Field Components as Integrated Parts of LSP Dictionaries*. *Terminology* 12/2. 281–303.

6 Zavedam se, da če bi izvedli že vsaj eno tako študijo, bi bil pomembno boljši tudi ta prispevek.

- GJURIN, Velemir, 1986: Načela sodobnega izrazijskega slovarja. Vidovič Muha, Ada (ur.): *Jezik v znanosti 1: Zbornik prispevkov*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete. 151–187.
- LOGAR, Nataša, 2007: *Korpusni pristop k pridobivanju in predstavitvi jezikovnih podatkov v terminoloških slovarjih in terminoloških podatkovnih zbirkah: Doktorska disertacija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- MEYER, Ingrid, MACKINTOSH, Kristen, 1996: The Corpus from a Terminographer's Viewpoint. *International Journal of Corpus Linguistics* 1/2. 257–285.
- MÜLLER, Jakob, 1993: Enozvezkovni razlagalni slovar. Štrukelj, Inka (ur.): *Jezik tako in drugače*. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije. 350–357.
- NIELSEN, Sandro, 1994: *The Bilingual LSP Dictionary: Principles and Practice for Legal Language*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- PERDIH, Andrej (ur.), 2009: *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- PUC, Katarina, 2001: *Nove možnosti razvoja terminoloških slovarjev*: <<http://www.drustvo-informatika.si/fileadmin/dokumenti/jezikovna/pdf/puc1.pdf>>. (Dostop julij 2009.)
- QUIRK, Randolf, 1973/2003: The Social Impact of Dictionaries in the UK. Hartmann, Reinhard Rudolf Karl (ur.): *Lexicography: Dictionaries, Compilers, Critics, and Users*. London, New York: Routledge. 312–326.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika, 1970–1991*. Ljubljana: DZS.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika: Poskusni snopič, 1964*. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik.
- STABEJ, Marko idr., 2008: *Jezikovni viri pri jezikovnem pouku v osnovni in srednji šoli: Končno poročilo z rezultati projekta*: <<http://www.trojina.si/Vsebine/Sl/Projekti/StabejRozman.pdf>>. (Dostop junij 2009.)
- ŠVAJNCER, Janez J., 2002: Vojaški slovar, predelana in dopolnjena izdaja. *Vojnogodovinski zbornik* 10. 100–102.
- TONO, Yukio, 1997: *Methodological Issues in Dictionary User Studies*: <<http://leo.meikai.ac.jp/~tono/userstudy/method.htm>>. (Dostop junij 2009.)
- TONO, Yukio, 2003: Research on Dictionary Use: Methodological Considerations. Hartmann, Reinhard Rudolf Karl (ur.): *Lexicography: Dictionaries, Compilers, Critics, and Users*. London, New York: Routledge. 394–412.
- TURK, Tomaž, JAKLIČ, Jurij, 2001: Terminološki spletni slovar. Grad, Janez (ur.): *Dnevi slovenske informatike: Zbornik posvetovanja*. Ljubljana: Slovensko društvo Informatika. 395–401.
- VEROVNIK, Tina, 2001: Izbira teme in iskanje literature. Logar, Nataša, Verovnik, Tina (ur.): *Nastajanje strokovnih in znanstvenih besedil: med pisanjem in družbenim kontekstom*. Ljubljana: Študentska založba. 10–19.
- VINTAR, Špela, 2002: Avtomatsko luščenje izrazja iz slovensko-angleških vzporednih besedil. Erjavec, Tomaž, Žganec Gros, Jerneja (ur.): *Jezikovne tehnologije*. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 78–85.
- VINTAR, Špela, 2003: *Uporaba vzporednih korpusov za računalniško podprto ustvarjanje dvojezičnih terminoloških virov: Doktorska disertacija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- VRBINC, Alenka, VRBINC, Marjeta, 2004: *Language Learners and Their Use of Dictionaries: The Case of Slovenia*: <http://webdoc.sub.gwdg.de/edoc/ia/eese/artic24/marjeta/3_2004.html>. (Dostop september 2009.)
- YONG, Heming, PENG, Jing, 2007: *Bilingual Lexicography from a Communicative Perspective (Terminology and Lexicography Research and Practice)*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- ZUPET, Stanislav Bojan, 2004: Globalizacija in slovensko planinsko izrazje. Humar, Marjeta (ur.): *Terminologija v času globalizacije*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 293–298.